UNIVERSUL JURIDIC

Maria-Beatrice BERNA

Drept şi politici ale Uniunii Europene

Note de curs

UJ

III 25508

MARIA-BEATRICE BERNA

DREPT ŞI POLITICI ALE UNIUNII EUROPENE

– Note de curs –

C-285097-

Universul Juridic
Bucureşti
-2019-

CUPRINS

Lista abrevierilor 7

I. Devenirea politico-juridică a Uniunii Europene: analiză diacronică 9

II. Uniunea Europeană – de la concept la realitate politico-juridică 17

III. Ordinea juridică a Uniunii Europene 22
III.1. Dreptul Uniunii Europene – Tentative de conceptualizare. Realizarea corelației Definiție – Caracteristici fundamentale 23
III.2. Izvoarele Dreptului Comunitar/Unional: descriere și interpretare 28
III.2.1. Dreptul Primar/Originar 31
III.2.2. Dreptul Secundar/Derivat 36
III.2.3. Dimensiuni de analiză ale *Dreptului nescris* al Uniunii: *Principiile generale de drept și Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.* Dezbatere asupra cazului particular al cutumei 41
III.3. Procesul legislativ la nivelul Uniunii Europene 43

IV. Cadrul instituțional al uniunii europene. caracterizare generală 52
IV.1. Scurtă prezentare a principiilor cadrului instituțional 52
IV.2. De La principiu la practică. Analiza normativă a organizării și funcționării cadrului instituțional 54
IV.2.1. Parlamentul European 55
IV.2.2. Consiliul European 62
IV.2.3. Consiliul Uniunii Europene (Consiliul) 64
IV.2.4. Comisia 69
IV.2.5. Curtea de Justiție a Uniunii Europene 74
IV.2.6. Banca Centrală Europeană (BCE) 85
IV.2.7. Curtea de Conturi 92
IV.3. Organele consultative 94
IV.3.1. Comitetul Economic și Social. Comitetul Regiunilor 94
IV.3.2. Banca Europeană de Investiții 95

V. Piața comună și piața internă: terminologie și principii 97
V.1. Libera circulație a mărfurilor 99
V.1.1. Clarificarea obiectului studiat: accepțiunile mărfii 99
V.1.2. Premise legislative 100
V.1.3. Dreptul pozitiv al Uniunii Europene în materie vamală: provocări și implicații asupra libertății de circulație a mărfurilor 102
V.2. Libera circulație a persoanelor 107
V.2.1. Observații preliminare 107

V.2.3. Delimitări conceptuale necesare: lucrător al Uniunii Europene – cetățean al Uniunii Europene 107
V.2.4. Cadrul normativ şi jurisprudențial relevant 109
V.3. Libera circulație a serviciilor 121
V.3.1. Libertatea de stabilire: plasarea în contextul de studiu 121
V.3.2. Coordonate terminologice 122
V.3.3. Sediul materiei – Directiva 2006/123 125
V.4. Libera circulație a capitalurilor şi plăților 128

VI. Clarificări *definiționale* şi *categoriale* relative la politicile UE 136
VI.1. Politica economică şi monetară – un obiectiv continuu sub auspiciile diacroniei 137
VI.1.1. Politica economică 139
VI.1.2. Politica monetară 142
VI.2. Politica în domeniul concurenței – premisă pentru funcționarea pieței interne 146
VI.3. Politica socială (şi de ocupare a forței de muncă) 160
VI.3.1. Formularea contextului de studiu 160
VI.3.2. Dispozițiile dreptului primar 161
VI.3.3. Dispozițiile dreptului derivat 163

VII. Relațiile externe ale Uniunii Europene 178
VII.1. Aspecte structurale 178
VII.2. Politica externă şi de securitate comună. Prefigurarea politicii de apărare comună 179
VII.3. Diplomația UE – instrument de manifestare a politicii externe 184
VII.4. Dimensiunea cantitativă a relațiilor externe a Uniunii Europene: aplicații în materia extinderii 194
VII.5. Retragerea din Uniunea Europeană: cazul BREXIT 197

VIII. Mijloacele financiare ale Uniunii Europene 201
VIII.1. Conştientizarea nevoii mijloacelor financiare proprii: primele inițiative comunitare 201
VIII.2. Dreptul primar în materie bugetară: art. 310-324 TFUE 202
VIII.3. Dreptul derivat în materie bugetară: Regulamentul 2018/1046 206
VIII.4. Fondurile structurale şi de investiții (FSI) 212

Bibliografie selectivă 221

286034
UNIVERSITATEA
DUNĂREA DE JOS GALAȚI
BIBLIOTECA 2